

TOIMINTAKERTOMUS

1994

London 22. 8. 95

SUOMEN ERITYISTEKNISTEN LIITTO SETELI RY

TOIMINTAKERTOMUS 1994

TAUSTA

SETELIn tarkoituksena on toimia jäsentensä *yhteistoimintajärjestönä*, koota ja parantaa näiden toimintaedellytyksiä edunvalvonnassa, sekä muodostaa *kanava keskusjärjestötoimintaan*. Vuosi 1994 oli Setelin kolmastoista toimintavuosi. Liitto on perustettu vuonna 1982.

Setelin järjestöllinen toiminta on kiinteässä yhteydessä Tietoliikennetekniset ry:n toiminnan kanssa; ST:n huolehtiessa Setelin normaaleista järjestö- ja toimistopalveluista ja tarjotessa sttkj-yhteydet ja edustukset keskusjärjestötasolla.

1. JÄSENET

Liiton jäseneksi liittyi toukokuun 17. päivänä maan poliisivartijakunnan etujärjestöksi äskettäin perustettu Poliisihallinnon Vartija- ja Toimihenkilöyhdistys PVTY ry. Vartijakuntaa on poliisihallinnossa kaikkiaan noin 320 hajallaan eri järjestöissä; osa järjestäytymättä. Liittymishetkellä PVTY:ssä oli jäsenenä yhdistyksen parisenkymmentä perustajajäsentä.

Lokakuun 27. päivä liiton jäseneksi liittyi Suomen Palomiesliitto SPAL ry. SPAL perustettiin marraskuussa 1993 kokoamaan maan palomieskunta omaan järjestöön. Operatiivista palo- ja pelastushenkilöstöä on kuntien palveluksessa kaikkiaan noin 3400 henkilöä järjestäytyneenä eri järjestöihin, osa villeinä. Liittymishetkellä SPAL:ssa oli noin 1600 jäsentä; osa kaksoisjäsenenä vielä vanhoissa järjestöissään. Vuoden lopussa SPAL:ssa oli yli 2000 jäsentä, määrän kasvaessa koko ajan.

Yhteistyössä Pienten järjestöjen yhteistyöliitto Pyy:n kanssa oli alusta lähtien ongelmia. Pyyllä ei paperijärjestön luonteestaan johtuen ollut mitään Setelin muihin järjestöihin verrattavaa toimintaa, ei jäsenmaksua eikä toimihenkilöitä. Marraskuussa Pyy ilmoitti eroavansa Setelin jäsenyydestä 15.2.1995. Pyy oli hakenut sttkj:n jäsenyyttä jo toukokuussa, hakemuksen ollessa edelleen pöydällä, koska sttkj:n päätösten mukaan jäsenjärjestöllä pitää olla oma toimisto toimihenkilöineen ja todellista omaa edunvalvontatoimintaa. Sttkj:ssa pantiin työryhmä selvittämään 15.9.1995 mennessä Pyy:n jäsenkelpoisuutta.

Setelissä oli vuoden lopussa 10 jäsenyhdistystä ja noin 6000 jäsentä. Jäsenistä noin 2500 toimi valtiolla, 2000 kunnissa ja 1600 muilla sektoreilla.

Jäsenyhdistykset vuoden lopussa liittymisjärjestyksessä lueteltuina:

Suomen Tietoliikennetekniset ry ST

Viestiliikennetekniset VLT ry

Ilmailun Tietoliikennevirkailijat ITLV ry

Suomen Kauppa-alusten Tarkastajat SKAT ry

Tietoalan Ammattiliitto TIAL ry

Luotsiliitto ry LL

Suomen Optikoiden Ammattiliitto SOA ry

Pienten järjestöjen yhteistyöliitto Pyy ry

Poliisihallinnon Vartija ja Toimihenkilöyhdistys PVTY ry

Suomen Palomiesliitto SPAL ry.

2. SOPIMUSTOIMINTA

2.1. Yleistä

Syksyllä 1993 pyrittiin saamaan aikaan 1-2-vuotinen laaja tulopoliittinen kokonaisratkaisu. Kokonaisratkaisua vastustivat jyrkästi työnantajapuoli ja maan hallitus. Tupo kariutui ja sen sijaan solmittiin parivuotisia (1994-95), eritasoisia alakohtaisia ja liittokohtaisia sopimuksia.

Maan työttömyystilanne pysyi edelleen noin puolen miljoonan työttömän luvuissa. Pitkäaikaistyöttömyys kasvoi voimakkaasti, samoin nuorten työttömyys. Julkisen sektorin menoleikkaukset kohdistuivat erityisesti henkilöstömenoihin ja sosiaaliturvan heikentämiseen. Nämä toimet osaltaan vaikeuttivat työttömyyttä ja työttömien asemaa. Kuntien valtionosuuksien leikkaukset kohdistuivat voimakkaimmin palkansaaja-valtaisille alueille, muiden selvityssä vähemmällä.

2.2. Valtion sopimukset

2.2.1. Yleiset sopimukset

Valtiolle solmittiin lokakuun 1993 lopussa kaksivuotiset sopimukset ilman palkankorotuksia. Sopimus sisälsi vuoden 1994 osalta henkilöstömenojen leikkauksia muun muassa siten, että 50%:n lomarahosta 19% osuus annettiin vapaana, vastaten 6-7 vapaapäivää. Virastotyöajasta poistettiin ns. kesätyöaika, eli työaika pidennettiin tunnilla ilman palkkakompensaatiota. Lisäksi virastot ja laitokset karsivat muita henkilöstömenojaan, kuten haittatyökorvauksia, avoimia virkoja jätettiin täyttämättä, sijaisia palkkaamatta, yms. Nämä toimet myös osaltaan lisäsivät työttömyyttä ja työttömyysmenoja; säästöt olivat nimellisiä.

Vuoden 1995 palkkojen osalta sopimuksiin sisältyi irtisanomislauseke, kytkettynä maan yleiseen talous- ja palkkakehitykseen. Lausekkeen perusteella pääsopijajärjestöt sanoivat 30.12.94 sopimukset irti., eli päättymään 31.1.95.

Pääsopijajärjestöjen yhteinen palkankorotusesitys oli noin 4,5%. Uusi sopimus syntyi helmikuussa; palkankorotukset vuositasonalla 1,2%. Budjettivaltion ja liikelaitos-sektorien sopimusten välillä on jonkin verran eroja.

2.2.2. Tarkentavat virkaehtosopimukset

Virastoissa ja laitoksissa solmittiin tarkentavia virkaehtosopimuksia, koskien muun muassa lomarahaa vaihtamista vapaaksi ja muita ehtoja. Sopimukset allekirjoitti sttkj jos ne koskivat kahta tai useampaa laitoksessa toimivaa sttkj-läistä yhdistystä; muuten sopimuksen teki ao. yhdistys yksin. Setelin yhdistyksillä oli edustajat kaikkien laitostensa neuvottelukunnissa.

2.3. Setelin työehtosopimus

Setelin työehtosopimusta noudatetaan ST:n ja VLT:n merenkulkulaitoksen palveluksessa oleviin työsuhteisiin jäseniin. Soveltamisalan piiriin liitettiin toimintavuoden alusta Turku Radion henkilökunta sekä aiemmin Metallin sopimuksessa ollut mkl:n asentajakunta.

Työehtosopimus uudistettiin täysin vuoden aikana työryhmässä. Aiemmat viittaukset noudatettuihin Telen teknisten ja Metallin sopimusten eräisiin ehtoihin poistettiin ja kaikki ehdot liitettiin Setelin sopimukseen, ja tehtiin joitakin henkilökohtaisia palkantarkistuksia. Turku Radion henkilöstön ansiotasoverailu jäi erimieliseksi ja myöhemmin tavalla tai toisella ratkaistavaksi. Työehtosopimus sanottiin muiden valtion sopimusten tapaan irti 30.12.94 ja solmittiin valtion ratkaisun mukainen uusi sopimus helmikuussa -95.

2.4. Jäsenyhdistysten sopimustoimintaa

SOA solmi marraskuussa ensimmäisenä vuotta 1995 koskevan palkkasopimuksen. Palkkoja korotetaan vuoden alusta 3,3% ja työnantajan heikennyseesitykset torjuttiin.

Seteliläisistä *Luotsiliittoa*, *Tietoliikenneteknisiä* ja *Viestiliikenneteknisiä* koskevan merenkululaitoksen YT-sopimuksen uudistamisesta käytiin vilkkaat neuvottelut, yt-edustajien toimikauden päätyttyä maaliskuun lopussa. Ehdoista ei päästy sopimuksen ja vanha sopimus jäi voimaan ja valittiin uudet edustajat.

Ilmailulaitoksessa käynnistettiin palkkausjärjestelmän uudistamista koskeva selvitystyö. Työryhmässä on *ITLV:n* edustus. Vastaava selvitys aloitettiin myöskin mkl:n toimistoväen osalta. Poliisihallinnossa selvitystyötä on tehty kaksi vuotta ja selvitys jatkuu (*ST/PVTY*). Samanlainen selvitys on menossa myöskin Ilmatieteen laitoksessa ja rajavartiolaitoksessa (*ST*).

PVTY kävi neuvotteluja SM:n kanssa luottamusmies- ja yt-sopimusten solmimiseksi. Asia siirtyi kuitenkin sovittavaksi samaan aikaan poliisijärjestöjen yhdistettävien sopimusten kanssa keväällä 1995, ja mahdollisesti tehtäväksi yhdessä *ST:n* nykyisten sopimusten kanssa *Setelin* nimiin. *PVTY* ja *ST* tämän osaltaan hyväksyivät.

SPAL aloitti kuntatyönantajan kanssa sopimusneuvottelutoiminnan marraskuussa tekemällään ves-esityksellä. *SPAL* esitti tehtäväksi nimiinsä sopimuksen palkoista, työajoista ja luottamusmiehistä. Neuvottelut siirtyivät vuoden -95 puolelle ja tuloksettomina johtivat sittemmin 10 viikkoa kestäneeseen laajaan työtaisteluun.

3. MUUTA TOIMINTAA

Optikoiden asemaa terveydenhuollon laillistettujen ammatinharjoittajien joukossa esitettiin lakiuudistuksen yhteydessä heikennettäväksi. *SOA:n* neuvottelujen tuloksena optikko on uudenkin lain mukaan edelleen laillistettu ammatti.

Merimieseläkelakiin tuli vuoden 1994 alussa voimaan *luotsien* eläkesäännöksiä parantavia muutoksia, koskien kauppa-aluspalveluksessa syntyneitä ns. vapaakirja-oikeuden laukeamisehtoja (odotusaika). Korjausten saaminen luotsien eläke-säännöksiin valtion eläkelaisissa oli *Luotsiliiton* toimesta vireillä edelleen vuoden lopussa.

Liikenneministeriön työryhmä selvitteli satamaluotsauksen muuttamista luotsien virkatyöksi. *Luotsiliitto* ilmoitti, että ansiotason säilyttäminen on kynnyskysymys ja se on taattava ves-ratkaisun -95 yhteydessä. Asiasta sovittiinkin helmikuussa -95 LL:n ja mkh:n välillä solmitulla tarkentavalla virkaehtosopimuksella; voimassa 1995-96. Työryhmän työ jatkuu.

Vuoden 1994 alussa kauppa-alusten katsastukset siirtyivät tietyiltä osin virkamiesten hoidettaviksi, vähentäen näitä tehtäviä vastaavasti *SKAT:n* jäseniltä. *SKAT:n* esityksen mukaan katsastukset ja tarkastukset olisi tullut muun muassa meriturvallisuussyistä johtuen, ehkä peruskatsastusta lukuunottamatta, säilyttää entisellään.

Setelin edustajat osallistuivat lukuisissa hallinnoissa, neuvottelukunnissa, työryhmissä, neuvotteluissa ja muussa yhteydessä liiton jäsenistöä koskevien erilaisten asioiden valmisteluun, käsittelyyn ja ratkaisuun. Lisäksi liitto antoi lukuisia lausuntoja ja teki esityksiä.

4. TIEDOTUSTOIMINTA

Sttk-lehti ja sttkj:n Näkökulma-tiedote postitettiin jäsenistölle ns. luottamus-miesjakeluna, keskusjärjestön supistettua jakelua kaikille jäsenille. Lisäksi postitettiin suppeana jakeluna viikottaista sttk-tiedotetta. Erityisesti sopimusneuvottelujen yhteydessä tiedotusta pyrittiin hoitamaan myös faxilla. - PYYn osalta lehdet ja tiedotteet toimitettiin edelleen pahvilaatikkojakeluna, osoitetietojen puuttuessa.

Julkisiin tiedotusvälineisiin pidettiin normaaleja yhteyksiä ja toimitettiin tiedotteita. Setelistä painettiin esite ja tehtiin liittoa tunnetuksi eri keinoin eri yhteyksissä.

5. KESKUSJÄRJESTÖ

5.1. STTK

Seteli on sttk:n jäsenliitto. Liitto osallistui aktiivisesti sttk:n toimintaan sen hallinnossa, neuvottelu- ja toimikunnissa, toimistojen kiinteänä yhteydenpitona ja muussa yhteydessä. Keskusjärjestön tiedonvälitys eri sektoreilta jäsenliitoille on laajaa ja kattavaa.

5.2. STTKJ

Liiton toiminta sttkj:ssa hoidettiin muodollisesti ST:n nimissä; käytännössä toimintaan osallistuivat kaikki Setelin valtion eri yhdistykset/edustajat tasapuolisesti. Toimintaan osallistuttiin hallinnossa, neuvottelukunnissa ja muussa yhteydessä. Sttkj tuotti runsaasti erilaisia papereita.

6. LIITON HALLINTO

6.1. Edustajakokoukset

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 17.5. Helsingissä. Käsiteltiin toiminta-kertomus ja tilinpäätös edelliseltä vuodelta. Lisäksi käsiteltiin sääntömuutokset hallituksen paikkojen lisäämiseksi niin, että niitä riittäisi Setelin periaatteen mukaan kaikille järjestöille, myös järjestöjen lukumäärän lisääntyttä. PYY esti sääntömuutokset 1/3 määrävähemmistöllään ja halusi itselleen ainakin neljä hallituksen kahdeksasta paikasta, jolloin vastaava määrä vanhoja järjestöjä putoaisi ulkopuolelle. Kun PYY itse kannatuksen puuttuessa oli vaalissa jäämässä kokonaan ilman paikkaa, luopui *TIAL* omastaan Pyy:n hyväksi. - Pyy:n valtaushanke ja toisten sivuun työntäminen oli mutta ja vierasta Setelin toiminnan yhteydessä.

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin 30.11. Helsingissä. Sääntömääräisten toiminta-suunnitelman ja talousarvion lisäksi käsiteltiin ja yksimielisesti hyväksyttiin kevätkokouksessa kaatuneet sääntömuutokset; Pyy ei osallistunut kokoukseen. Lisäksi suoritettiin hallituksen täydennysvaali, valitsemalla *TIAL*n ja *SPAL*n edustajat hallitukseen. -

Sttk:n puheenvuorossa pääsihteeri *Seppo Junttila* ja selosti ajankohtaista sopimusneuvottelutilannetta.

6.2. Hallitus

Kevätkokouksessa valittu ja syyskokouksessa täydennetty hallitus:

Pj.	Heikki Santala		
I vpj	Arvo Pietikäinen (LL)		
II vpj	Markku Väänänen (SOA)		
III vpj	Jarmo Soljasalo (SPAL) 30.11. -		
	Harry Blomqvist (ST) ✕	vjt: Lassi-Pekka Laine (ST) ✕	
	Paavo Kuukka (LL) ✕	<i>Markku Väänänen</i> Martti Ratia (LL)	
	Tuula Bordi (ITLV) ✕	Ulla Utriainen (ITLV) ✕	
	Soile Saarikoski (SOA) ✕	<i>Heikki Kerkhala</i> Timo Korhonen (SOA)	
	Tapani Stenholm (VLT) ✕	Tapani Sorsa (VLT) ✕	
	Jouko Isohanni (SKAT) ✕	Raimo Kärnä (SKAT) ✕	
	Lasse Helin (PVTY) ✕	Jari Rampa (PVTY) ✕	
	Olli Saarela (PYY)	Irene Litmanen (PYY)	
	Seppo Puhakka (TIAL) 30.11.- ✕	Heikki Riippa (TIAL) 30.11.- ✕	
	<i>Lasse Puhakka</i> Ari Laatikainen (SPAL) 30.11.-	<i>Ari Laatikainen</i> Kalevi Jokinen (SPAL) 30.11.- ✕	
		<i>Heikki Kerkhala</i>	

Hallituksen kokouksia pidettiin 10 kertaa. Lisäksi kokoonnuttiin asiasta riippuen erilaisilla kokoonpanoilla lukuisia eri kertoja. Pidettiin yksi puheenjohtajien kokous.

6.3. Tilintarkastajat

Liiton tilintarkastajina toimivat: Bo Långholm ja Heikki Kemppe
varatilintarkastajina Irmeli Pöyry ja Veijo Rosti.

✕

✕

7. LIITON TOIMISTO JA TOIMIHENKILÖT

Liiton toimisto sijaitsi Suomen Tietoliikenneteknisten toimiston yhteydessä, osoitteessa Perämiehenkatu 7 A1, 00150 Helsinki. Toimisto- ja järjestöpalveluista huolehtivat toiminnanjohtaja *Heikki Santala* ja järjestösihteeri *Bertel Österlund*

Helsingissä 28. toukokuuta 1995

SUOMEN ERITYISTEKNISTEN LIITTO SETELI RY

Hallitus